

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 86. — ŠTEV. 86.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 13, 1927. — SREDA, 13. APRILA 1927.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

VELESILE SO POSLALE KITAJSKI PAR JAKO OSTRIH PROTESTOV

Velesile so poslale Kitajski enako giaseče se proteste. — V Moskvi so se vršile velikanske parade. — Aretirani Rusi v Pekingu so bili baje izpuščeni. — Nakup orožja v Nemčiji.

LONDON, Anglija, 12. aprila. — Rusi, ki so bili aretirani pri napadu na sovjetsko poslopje v Pekingu, so bili izpuščeni, kot se je včeraj zvezčer sporočilo iz Pekingu.

MOSKVA, Rusija, 12. aprila. — Glavne ceste Moskve so bile včeraj napolnjene z velikanskimi masami ljudi, ki so protestirali proti napadu na sovjetsko poslanstvo v Pekingu. Čeprav so se vršile demonstracije že več dni, je bilo to prvikrat, da so zavzele tako velikanski obseg.

Mase ljudstva so korakale vse popoldne, da se zborejo konečno pred velikim glediščem, kjer zboruje sedaj Vseruski kongres. Promet je bil ustavljen, ko so bile pozvane delavske mase na trgu pred glediščem v ognjevitih govorih na obrambo kitajske revolucije.

Kitajci se niso še udali zahtevam sovjetske poslanice, — je izjavil zunanjji urad. Kitajski vojaki imajo še vedno zasedena sovjetska poslopja. Kitajski odpodanik Čen ni bil še odpoklican od svoje vlade ter je objavil, da ne namerava še trenutno zapustiti Moskve.

Včeraj so dali tukaj izraza razorom, da bo nasilno dejanje Cang Tsolina mogoče še bolj pospešilo zasedenje Pekinga od strani Kantončanov.

SANGHAJ, Kitajska, 12. aprila. — Generalni konzuli Združenih držav, Anglije, Francije, Japonske in Italije so izročili včeraj enako glaseče se note glede dogodkov v Nankingu, ki so bile naslovljene na generala Kaj-Šeka, vrhovnega južnega poveljnika in na kantonsko vlado v Hankovu.

Stavljeni zahteve se glase:

— Pismeno opravičenje generala Kaj-Šeka radi dogodkov v Nankingu in izrecna obljava, da bo opustil vsa nasilna dejanja in agitacijo proti življenu in imetu inozemcev. Kaznovanje vseh častnikov in čet, ki so odgovorne za umore, napade in poškodovanja, napravljena inozemcem v Nankingu. Odškodovanje za škodo, katero so trpeli inozemci.

BERLIN, Nemčija, 12. aprila. — Severno-kitajska vlada je nakupila za pol milijona dolarjev orožja v nemških pristaniščih, kot razvidno iz dogovora, ki je bil sklenjen med nemškim zunanjim uradom in dvema organizacijama, ki zastopata nemške parobrodne interese. Ti družbi si bosta od sedaj naprej prizadevali sprejeti v nemških pristaniščih vse orožje in municijo za odpošiljatev na Kitajsko. Vlada zavzema stališče, da bo vsled pošiljanja orožja oškodovana nemška trgovina na Kitajskem, ker naroča orožje skoraj izključno le severna vlada ter bi se lahko ustvarilo vtis, da podpira Nemčija severno vlado.

TUNEL POD MONT BLANCOM

Polet med New Yorkom in Parizom.

ŽENEVA, Švica, 12. aprila. — Italijanska vlada je sprejela načrt za takojšnjo konstrukcijo nove železniške črte, dolga 32 milij. z. gion, katerim bo poletel prihodnjimi milijami dolgin predorom nji mesec mornariški poročnik od Aosta do St. Didier ob vnoži. Noel Davis iz New Yorka v Pariz Mont Blane. Ta črta, ki bo riz, ne da bi kje pristal. Davis je stala 37,000,000 lir ali približno letel s strojem v dveh urah iz Bristol, Pa. v Ajaccio, na razdaljo 160 milij. Rekel je, da je bil to sijajen polet in da bo dvokrilnik odstaja se pogradi glede predora skozi gorjajočim. Načrti so ugotovili, da sta se vu 4000 funtov, nekako polovico dogovorili glede stroškov, katere teže, katero mora vzeeti s seboj v naj prevzame vsaka vlada. Nova črta bo suravila London, Pariz, Milan in Turin bližje potom enega najdaljših predorov na svetu.

Preložena obsodba.

WASHINGTON, D. C., 12. apr.

Washington, D. C., 12. apr. Mornariški uradniki so inšpicirali včeraj dvokrilnik American Léonard, dolga 32 milij. z. gion, katerim bo poletel prihodnjimi milijami dolgin predorom nji mesec mornariški poročnik od Aosta do St. Didier ob vnoži. Noel Davis iz New Yorka v Pariz Mont Blane. Ta črta, ki bo riz, ne da bi kje pristal. Davis je stala 37,000,000 lir ali približno letel s strojem v dveh urah iz Bristol, Pa. v Ajaccio, na razdaljo 160 milij. Rekel je, da je bil to sijajen polet in da bo dvokrilnik odstaja se pogradi glede predora skozi gorjajočim. Načrti so ugotovili, da sta se vu 4000 funtov, nekako polovico dogovorili glede stroškov, katere teže, katero mora vzeeti s seboj v naj prevzame vsaka vlada. Nova črta bo suravila London, Pariz, Milan in Turin bližje potom enega najdaljših predorov na svetu.

ALI imate že Slovensko-Ameriški koledar? — Naročite en iztis še danes!

Sielairja radi omalovaževanja se natnega komiteta je bila preložena Obsodba petrolejskega magnata za trideset dni Point.

Podpredsednik Dawes

Ameriški podpredsednik Dawes se mudi na obisku pri svoji sestri v Jacksonville, Fla.

Gray in Mrs. Snyder zaeno pred sodiščem

Sodišče se je izreklo proti ločenemu procesu ter odredilo, da a morata skupaj pred poroto. — Obtožena sta se srečala v sodišču ter ostala mirna.

Sodnik Scudder je zanikal prošnja Damna Wallacea in prejšnjega sodnika Hazeltona, da se dovoli ločen proces Mrs. Ruth Snyder, ki je s Henry Grayom obtožena, da je umorila svojega moža, Alberta Snyderja. Skupni proces proti obema se bo pričel prihodnji ponedeljek v Long Island City.

Samuel Miller, zagovornik J. Graya, je nasprotnoval za ločeno procesa. Rekel je, da je prepričan, da bi ne bille pravice njegovega klijenta oškodovane vsled skupnega procesa in da ni nobenega razloga, da bi se vršila dva procesa. Okrajni pravnik Newcombe je reklo:

— Oba sta bila skupno obtožena radi umora po prvem redu. Državni pravnik ju dolži, da sta se zarotila, da sta drug drugemu pomagala in zahteva vsled tega, da se ju sodi skupaj.

Gray in Mrs. Snyder sta bila oba v sodni dvorani. Nahajala sta se v razdalji par četrtih metrov drug od drugega, ko so ju priveli v sedanjo dvorano.

Mrs. Snyder je že hotela govoriti z Grayem, a se je hitro obrnila vstran ter pričela govoriti z neko čuvajko.

Mrs. Snyder je bila nazunaj mornaška uradnica in sploh ne včeraj dvokrilnik American Léonard. Gledal je v tla, ko so ga priveli v sedanjo dvorano, a kakor hitro je bil notri, je zasledoval sodnika Scudderja in zagovornike v njih izvajanjih. Ko je bilo zaslanso končno ter ni eden sodniskih uradnikov dosti hitro zapustil dvorano, ga je Gray udaril po hrbitu ter pekal z roko proti vratom.

Poštni letalec se je ubil.

SEATTLE, Wash., 12. aprila. — Poštni letalec Ray Small je bil ubit in potnik Joe Carroll je bil ranjen, ko je padlo na tla letalo Smalla na letalnem polju pri Sand Point.

Obravnava proti Titu Zaniboniju.

Zaniboni je pričal, da je imel namen umoriti Mussolinija. — Prejšnji socijalistični poslanec je imenoval Mussolinija sleparja ter izzval fašiste tekom obravnave.

RIM, Italija, 12. aprila. — Prva obravnava proti onim, ki so obtoženi, da so skušali umoriti Mussolinija, se je pričela včeraj pred posebnim vojaškim tribunalom za obrambo države s procesom proti prejšnjemu socijalističnemu poslancu Titu Zaniboniju, generalu Luigi Capellu in sedmim drugim, ki so obdolženi zarote, da umore Mussolinija tekom pravljene premirje dne 4. novembra leta 1925. Le sedem obtoženih mož je bilo v sodišču, kajti eden je na begu.

Proces se je vršil v priprostni neokrašeni sobi sodnega poslopja, ki je strogo zastraženo od močnih oddelkov fašistovske milice.

Obtoženi so zasedli mesta v močni železni kletki, z izjemo generala Capello, kateremu je bilo dovoljeno sedeti izven kletke, čeprav je bil ostro zastražen.

Sodišče je predsedoval general Freri, v začasni odsotnosti rednega predsednika, generala Sanne, ki je bolan.

Tekom proslove premirja je našla policija Zanibonija v sobi nekega hotela s puško, namerno na balkon pačači Chigi, kamor bi moral kmalu stopiti Mussolini. Zaniboni je bil aretiran in kmalu za njim general Capello ter več drugih, ki so bili prijeti v različnih delih Italije pod obdožbo, da so organizirati splošno vstajo proti fašistovskim vladam, ki bi sledila zmudi in potrosti vspriča novice o nasilni smrti Mussolinija, če bi bil Zaniboni uspešen.

Zaniboni je obdolžen, da je izvršil dejanja, kajih namen je bil povzročiti oboroženo vstajo proti državi potom umora Mussolinija. Obdolžen je nadalje, da je skušal umoriti Mussolinija in da ni uspel.

Trečitana so bila dolga poročila o aktivnostih obtoženih in posebno o njih stikih z notoričnimi, profašistovskimi elementi. Jetniki so poslušali pozorno, a brez zunanjih znakov vzhicienja. Le general Capello je znal z glavo, ko so čitali o njegovih stikih z zaroto.

Tekom popoldanske seje je bil krizno zaslišan general Capello. Priznal je, da je bil izpočetka faktično, da pa je pozneje zapustil gibanje ter se obrnil proti njemu, a trdil, da so bile njegove akcije vedno popolnoma postavne.

RIM, Italija, 12. aprila. — Tito Zaniboni, prejšnji socijalistični poslanec, je včeraj priznal svojo krivo, imenoval Mussolinija sleparja ter proglašil svoje sovraščovo fašizmu.

— Če bi me policija mesto ob poldejetih aretirala ob polni, bi bil moj načrt izvršen. — je reklo Zaniboni sodišču s hladnim, trdnim glasom.

— Niti enega trenutka slabosti ali omahanja nisem imel. — je nadaljeval. — Vse je bilo storjeno, da se dokazuje, da je obstajala zarota proti državi. Nastopile pa bodo priče, ki bodo dokazale, da sem nameraval staviti na mesto sedanje diktature vojaško diktatorstvo, s katero bi se poverilo vse sile kralju.

Včerat so poskušali zatreći profašistovske pripombe prejšnjega poslanca, a Zaniboni je zapretil, da ne bo nadaljeval s svojim pričevanjem. — Kaj pa hočete? — je vprašal. — Priznavam, da sem hotel vrniti vlado države njenemu primernemu načelniku, kralju s tem, da bi ubil sleparja.

AGITACIJA ZA POMILOSTITEV SACCA IN VANZETTIJA

Governer Fuller je dobil na tisoče protestov radi obsodbe Sacca in Vanzettija. — Zahtevajo imenovanje komisije, da se premotri celo postopek.

— Ves svet je na strani obsojenih.

BOSTON, Mass., 12. aprila. — Imenovanje komisije, ki naj bi premotrla sodniško postopanje v zadavi Sacca in Vanzettija je zahteval včeraj v državni zakonodaji poslanec Roland Sawyer iz Ware.

Ta komisija naj bi obstajala iz glavnega sodnika Rugga in štirih, od governerja imenovanih oseb.

V svojem poročilu na governerja naj bi ta komisija, če bi smatrala nov proces proti obsojenima pri merinim, stavila governerju predloge za potrebno zakonodajo, da bi se omogočilo tako postopanje.

Od 203 dijakinj Wellesley zavoda podpisano po-

slanimo je dobil včeraj governer Fuller: — Me di-

jakinja Wellesley zavoda smo zasledovale z naj-

večjim zanimanjem Sacco in Vanzetti zadajo ter

čakale, da bo njih nedolžnost potrjena pred sodi-

ščem. Ker so jim zanikali nov proces, gojimo

resno upanje, da ni še prepozno, da se jima stori

pravico.

Governer Fuller je pričel pregledovati nebroj protestov, ki mu prihajajo iz vseh dežel.

PARIZ, Francija, 12. aprila. — Profesor Einstein in znana pisatelja Henri Barbusse in Romaine so se pridružili splošnemu protestnemu gibanju proti obsodbi Sacco in Vanzettija v sodiščih Massachusetts. V neki brzjavki predsedniku Cooledge-u so zahtevali oproščenje obeh.

LONDON, Anglija, 12. aprila. — Detektivi Scotland Yarda stražijo tukajšnje ameriško poslanstvo proti mogočnim izbruhom ogroženja vspriča obsodbe Sacca in Vanzettija. Policijske straže so bile zelo ojačene in poslanški štab posvarjen, naj se ne dotakne nikakih paketov, predno bi jih ne pregledal Scotland Yard. Neki ataše ameriškega poslanstva je izjavil, da je večje število socijalističnih organizacij v pismih na poslanstvo protestiralo proti obsodbi in usmrčenju obeh mož.

Ukradel vsaki teden sto pisem.

BOSTON, Mass., 12. aprila. — Poštni uradnik William O'Connor je bil včeraj aretiran v glavnem poštnem uradu. Vsaki teden je baje ukral po 300 pisem, kot pravijo poštni inšpektorji, ki so ga prijeli. Ko je včeraj zapustil poslopje, je imel v žepih 110 pisem.

Pet mrtev vsled blizarda.

WINNIPEG, Canada, 12. aprila. — Alberto in Saskatchewan je bil obiskan strašen blizard. Pet ljudi je izgubilo življenje, dve železniški nesreči in eno avtomobilsko nesrečo, ki je pripisujeta divjanju viharja. V Manitobi, kjer je padalo več dežja kot snega, so preplavljeni številni kraji.

Dva železničarja sta bila ubita

Največ Amerikancev je prevedla iz ogroženih kitajskih krajev na varno ameriška bojna ladja "William B. Preston". Ladja operira v Jangtse reki.

Seznam.

To je seznam, ki pokaza, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v starji domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinar

Venceslav Sejalec:

Nočna pot.

Tih mrač je ležal nad dolino, ko je pridržal na trg avto in se je sunčoma ustavil. Stopil sem v hladno zimsko noč; zvezde so eveli na nebu in vzdolž po neskončnem, temenem azurju se je vzpenjala rimska cesta s svojimi milijoni sijočih teles.

Obren sem se proti Kotu in sem videl, da koraka pred mano star, sključen mož. Na hrbitu je imel star vojaški nahrtnik, v rokah grčavo palico, ob zmrzlji zimskati je votlo udarjal njegov težko okovani čevelj.

— Greste v Kot! — sem vprašal, ko sem ga dohitel.

— V Kot, v Kot! Kam pa ti?

— Isto pot imam. Pa kako, da se nič ne ustavite v trgu? Zakaj ne stopite nekoliko v gostilno?

— Res? Saj se že ne upam več. Ne vem, ali naj bi pozdravil 'Buo na sera' ali po načet, pa raje ne grem. In denar me tudi preveč ne teži; holj leta.

— Kje pa ste bili pravzaprav? — sem mu pretrgal besedo.

— Kje sem bil? Lahko si mislis kje. Saj več, da doma ne morem ostati. Kako naj pa živim, ko se ko maj upam dihati. Čez sem šel, čez mejo.

— In zdaj se vračate, na zimo, bom več dolgo. Težke so moje noči, mreč dolgo. Težke so moje noči, sključen sem že, pa diham težko. Ne bom več dolgo. A iti sem moral, ker tu nisem mogel živeti. Zaslužka ni, pa živi, če moreš!

Molčal sem in motril sence ob poti in cesto, ki se je potapljal v noč, razpeta nad grebeni hribov Iz Kota doli je vstajala čudna tema, prelivala se v mogočni valovi in pljuskala ob pobočje Stola. Pljuskala je ob pobočje Mija in Matajurja, ki je nemo strmel v nebo, kakor sključen starec. Zdaj pa zda se je utrgal iz noči zmeder klic, kakor vzhod zapuščenega, — pozabljenega groba kje med grmovjem in robidjem. Z mramom v temo je pljusknil mraz v obraz visoko gori na nebuh so pa pele svoje večne pesmi zvezde in lile svoj soj v noč, ki se je tesneje in tesneje oklepala plahga srca. Zdrznit sem se večkrat, plaho pogledal o krog sebe, skušal s pogledom pro dreti v temo v grmovje kraj ceste, skušal dahniti v noč nemir, ki mi je polnil dušo.

Ozrl sem se na spremiljevalec. Njegov resni, starostni obraz se je dokaj ostro odražal iz teme v soju zvezd, ki so vriskale v vsemirju.

Pred nama je ležalo gluhlo in mrtvo Staro selo, edoto s pokojnim plaščem noči. Strmo in resno je kipel pod zvezde zvonik, iz temo je pljusknil mraz v obraz visoko gori na nebuh so pa pele svoje večne pesmi zvezde in lile svoj soj v noč, ki se je tesneje in tesneje oklepala plahga srca. Zdrznit sem se večkrat, plaho pogledal o krog sebe, skušal s pogledom pro dreti v temo v grmovje kraj ceste, skušal dahniti v noč nemir, ki mi je polnil dušo.

Brat joka neprestano, mi bežimo v noč, čutim, da se gibljemo, kam, ne vem. Psi tulijo.

Pred menoj stoji svinjak. Pod veliko streho spimo, po repi in svijnjah diši. Sladak vonj se meša z gorkim dimom. Na eni strani oče, na drugi mati.

Tam dolni na drugem koncu mlijivo, molijo.

Pod nami se giblje zemlja.

Na posteljah kriče. V svijaku krušijo svinje. Na vrtu za poslopjem kleče ljudje. Plašno se ozirajo v mogočni tovarniški dimnik, ki se maje. Mati me nese na vrt. Stiskala me k sebi.

Tla se majejo, ljudje molijo s presečimi rokami, dimnik se lahko giblje...

Meni ni hudo pri sreu. V gospodarskem poslopju, kjer spimo, pripovedujejo vsako noč dolge, dolge lepe povesti. Veliko nas je v jaz ležim med materjo in ocetom.

Gorko je in svinje krušijo.

Po cesti dolni od klanca prihaja hlapac s konjem. Star konjiček, naš dober prijatelj. K temu poštevamo, hodi pa enakomerno, brezbrizno.

Slišim hlapca: — Niti zganil se niti. V hlevu se ni niti kamen premaknil.

Kako sem srčen, da imamo zopet konjička!

Od nekod pada svetloba na plato prečelje šentpeterske cerkve Pada kamenje, ruši se.

— Jezus, cerkev se podira!

Ljudje beže, ne vidim jih, le curen.

— Bežite, bežite, dimnik! — kriče.

Plašno se ozre oče na veliki tovarniški dimnik.

— Maje se! — zašepeče. Mi bežimo, bežimo.

Noč! Slaba svetloba dolni na cerkevi. Na tlak biće padajoče kamenje. Ljudje drve. Kriče: — Voda prestopa! Zemlja se odpira! Ogenj žiga in je!

Morda pa ne bo tako. Morda

evete za nas med temi zvezdami

nad nami dan novega solnca in življenja...

Skoraj videl sem, kako mu je legla žalost na obraz. Zdeleno se mi je, da so se gube na njem podvojile. S čuda žalostnim glasom mi je odgovoril:

— Ne bo nas obsijal svetli dan,

ne bo nam sijaj nikoli več. Saj je bila pravljica, že od davnih časov je bila pravljica, da bo prihrušen star vojaški nahrtnik, v rokah grčavo palico, ob zmrzlji zimskati je votlo udarjal njegov težko okovani čevelj.

— Greste v Kot! — sem vprašal, ko sem ga dohitel.

— V Kot, v Kot! Kam pa ti?

— Isto pot imam. Pa kako, da

se nič ne ustavite v trgu? Zakaj ne stopite nekoliko v gostilno?

— Res? Saj se že ne upam več.

Ne vem, ali naj bi pozdravil 'Buo na sera' ali po načet, pa raje ne grem. In denar me tudi preveč ne teži; holj leta.

— Kje pa ste bili pravzaprav? — sem mu pretrgal besedo.

— Kje sem bil? Lahko si mislis kje. Saj več, da doma ne morem ostati. Kako naj pa živim, ko se ko maj upam dihati. Čez sem šel, čez mejo.

— In zdaj se vračate, na zimo, bom več dolgo. Težke so moje noči, mreč dolgo. Težke so moje noči, sključen sem že, pa diham težko. Ne bom več dolgo. A iti sem moral, ker tu nisem mogel živeti. Zaslužka ni, pa živi, če moreš!

Molčal sem in motril sence ob poti in cesto, ki se je potapljal v noč, razpeta nad grebeni hribov Iz Kota doli je vstajala čudna tema, prelivala se v mogočni valovi in pljuskala ob pobočje Stola. Pljuskala je ob pobočje Mija in Matajurja, ki je nemo strmel v nebo, kakor sključen starec. Zdaj pa zda se je utrgal iz noči zmeder klic, kakor vzhod zapuščenega, — pozabljenega groba kje med grmovjem in robidjem. Z mramom v temo je pljusknil mraz v obraz visoko gori na nebuh so pa pele svoje večne pesmi zvezde in lile svoj soj v noč, ki se je tesneje in tesneje oklepala plahga srca. Zdrznit sem se večkrat, plaho pogledal o krog sebe, skušal s pogledom pro dreti v temo v grmovje kraj ceste, skušal dahniti v noč nemir, ki mi je polnil dušo.

Ozrl sem se na spremiljevalec. Njegov resni, starostni obraz se je dokaj ostro odražal iz teme v soju zvezd, ki so vriskale v vsemirju.

Pred nama je ležalo gluhlo in mrtvo Staro selo, edoto s pokojnim plaščem noči. Strmo in resno je kipel pod zvezde zvonik, iz temo je pljusknil mraz v obraz visoko gori na nebuh so pa pele svoje večne pesmi zvezde in lile svoj soj v noč, ki se je tesneje in tesneje oklepala plahga srca. Zdrznit sem se večkrat, plaho pogledal o krog sebe, skušal s pogledom pro dreti v temo v grmovje kraj ceste, skušal dahniti v noč nemir, ki mi je polnil dušo.

Brat joka neprestano, mi bežimo v noč, čutim, da se gibljemo, kam, ne vem. Psi tulijo.

Pred menoj stoji svinjak. Pod veliko streho spimo, po repi in svijnjah diši. Sladak vonj se meša z gorkim dimom. Na eni strani oče, na drugi mati.

Tam dolni na drugem koncu mlijivo, molijo.

Pod nami se giblje zemlja.

Na posteljah kriče. V svijaku krušijo svinje. Na vrtu za poslopjem kleče ljudje. Plašno se ozirajo v mogočni tovarniški dimnik, ki se maje. Mati me nese na vrt. Stiskala me k sebi.

Tla se majejo, ljudje molijo s presečimi rokami, dimnik se lahko giblje...

Meni ni hudo pri sreu. V gospodarskem poslopju, kjer spimo, pripovedujejo vsako noč dolge, dolge lepe povesti. Veliko nas je v jaz ležim med materjo in ocetom.

Gorko je in svinje krušijo.

Po cesti dolni od klanca prihaja hlapac s konjem. Star konjiček, naš dober prijatelj. K temu poštevamo, hodi pa enakomerno, brezbrizno.

Slišim hlapca: — Niti zganil se niti. V hlevu se ni niti kamen premaknil.

Kako sem srčen, da imamo zopet konjička!

Od nekod pada svetloba na plato prečelje šentpeterske cerkve Pada kamenje, ruši se.

— Jezus, cerkev se podira!

Ljudje beže, ne vidim jih, le curen.

— Bežite, bežite, dimnik! — kriče.

Plašno se ozre oče na veliki tovarniški dimnik.

— Maje se! — zašepeče. Mi bežimo, bežimo.

Noč! Slaba svetloba dolni na cerkevi. Na tlak biće padajoče kamenje. Ljudje drve. Kriče: — Voda prestopa! Zemlja se odpira! Ogenj žiga in je!

Morda pa ne bo tako. Morda

evete za nas med temi zvezdami

nad nami dan novega solnca in življenja...

Skoraj videl sem, kako mu je legla žalost na obraz. Zdeleno se mi je, da so se gube na njem podvojile. S čuda žalostnim glasom mi je odgovoril:

— Ne bo nas obsijal svetli dan,

ne bo nam sijaj nikoli več. Saj je bila pravljica, že od davnih časov je bila pravljica, da bo prihrušen star vojaški nahrtnik, v rokah grčavo palico, ob zmrzlji zimskati je votlo udarjal njegov težko okovani čevelj.

— Greste v Kot! — sem vprašal, ko sem ga dohitel.

— V Kot, v Kot! Kam pa ti?

— Isto pot imam. Pa kako, da

se nič ne ustavite v trgu? Zakaj ne stopite nekoliko v gostilno?

— Res? Saj se že ne upam več.

Ne vem, ali naj bi pozdravil 'Buo na sera' ali po načet, pa raje ne grem. In denar me tudi preveč ne teži; holj leta.

— Kje pa ste bili pravzaprav? — sem mu pretrgal besedo.

— Kje sem bil? Lahko si mislis kje. Saj več, da doma ne morem ostati. Kako naj pa živim, ko se ko maj upam dihati. Čez sem šel, čez mejo.

— In zdaj se vračate, na zimo, bom več dolgo. Težke so moje noči, mreč dolgo. Težke so moje noči, sključen sem že, pa diham težko. Ne bom več dolgo. A iti sem moral, ker tu nisem mogel živeti. Zaslužka ni, pa živi, če moreš!

Molčal sem in motril sence ob poti in cesto, ki se je potapljal v noč, razpeta nad grebeni hribov Iz Kota doli je vstajala čudna tema, prelivala se v mogočni valovi in pljuskala ob pobočje Stola. Pljuskala je ob pobočje Mija in Matajurja, ki je nemo strmel v nebo, kakor sključen starec. Zdaj pa zda se je utrgal iz noči zmeder klic, kakor vzhod zapuščenega, — pozabljenega groba kje med grmovjem in robidjem. Z mramom v temo je pljusknil mraz v obraz visoko gori na nebuh so pa pele svoje večne pesmi zvezde in lile svoj soj v noč, ki se je tesneje in tesneje oklepala plahga srca. Zdrznit sem se večkrat, plaho pogledal o krog sebe, skušal s pogledom pro dreti v temo v grmovje kraj ceste, skušal dahniti v noč nemir, ki mi je polnil dušo.

Ozrl sem se na spremiljevalec. Njegov resni, starostni obraz se je dokaj ostro odražal iz teme v soju zvezd, ki so vriskale v vsemirju.

Pred nama je ležalo gluhlo in mrtvo Staro selo, edoto s pokojnim plaščem noči. Strmo in resno je kipel pod zvezde zvonik, iz temo je pljusknil mraz v obraz visoko gori na nebuh so pa pele svoje večne pesmi zvezde in lile svoj soj v noč, ki se je tesneje in tesneje oklepala plahga srca. Zdrznit sem se večkrat, plaho pogledal o krog sebe, skušal s pogledom pro dreti v temo v grmovje kraj ceste, skušal dahniti v noč nemir, ki mi je polnil dušo.

Brat joka neprestano, mi bežimo v noč, čutim, da se gibljemo, kam, ne vem. Psi tulijo.

Pred menoj stoji svinjak. Pod veliko streho spimo, po repi in svijnjah diši. Sladak vonj se meša z gorkim dimom. Na eni strani oče, na drugi mati.

Tam dolni na drugem koncu mlijivo, molijo.

Pod nami se giblje zemlja.

Na posteljah kriče. V svijaku krušijo svinje. Na vrtu za poslopjem kleče ljudje. Plašno se ozirajo v mogočni tovarniški dimnik, ki se maje. Mati me nese na vrt. Stiskala me k sebi.

Tla se majejo, ljudje molijo s presečimi rokami, dimnik se lahko giblje...

Meni ni hudo pri sreu. V gospodarskem poslopju, kjer spimo, pripovedujejo vsako noč dolge, dolge lepe povesti. Veliko nas je v jaz ležim med materjo in ocetom.

Gorko je in svinje krušijo.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"G L A S N A R O D A"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

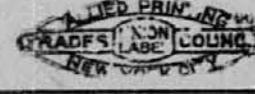
Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York zt celo leja ...\$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.00
Za četr leta	\$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov. Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembni kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitrejje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

VESELO VELIKONOČ!

Velikonoč je simbolični praznik prerojenja, probudite k novemu življenju in zmage življenja nad smrtno.

Ljudje so jo praznovali že odnekdaj, praznujejo jo vsa živa bitja na svetu, praznujejo narava v vsaki kali, v vsaki bilki in v vsakem rožnem popku.

Vse je prerojeno, vse hrepeni po razvoju in po izpopolnitvi.

Zgodovina nam priča, da so se najvažnejši razvoji, ki so zadali človeštву ali posameznim narodom drugo smer, zavrsili spomladsi.

Preobrazitelji usode narodov so smatrali pomladni čas najbolj ugodnim za utelešenje svojih misli in besed.

Človeško srečje je v tem času bolj dovetno, duša vse bolj sprejemljiva za nove nauke in nova načela.

Vzkalilo in rodilo dober sad bo le kleno zrnje, ki je bilo spridom negovan. Tudi plevel se bo razpasel, pa ga bo treba pravočasno poruvati in požgati, da bosta imeli resnica in pravica vse prilike za popoln razvoj.

V tem znamenju želimo vsem našim naročnikom, čitateljem in prijateljem veselo Velikonoč!

SACCO IN VANZETTI

Ko je bil državni pravnik Palmer na višku svoje slave in na robu svojega žalostnega propada, je začel z vso unemo preganjati radikalce.

Posebno na inozemec je imel piko.

Njegovi agentje so jih v masah lovili ter jih predstavljal sodiščem.

V nekaterih slučajih je zadostovalo, da so našli pri a-retiranu kak napreden časopis, kak pamflet ali kaj podobnega.

Karta I. W. W. je zadostovala, da je bil osumljeneč najprej podvržen mučnemu zaslisanju, nato pa poslan v ječo, ponavadi za nedoločen čas.

Taka radikalca sta bila tudi Sacco in Vanzetti. V svoji priprosti sta se z vso silo vrgla v val delavske probude, postala sta člana raznih naprednih in radikalnih organizacij in sta imela smolo, da sta se nekega dne mudila v bližini malega mesta države Massachusetts, v katerem se je završil roparski umor.

Prisotnost Saece in Vanzettija je bila po mnemu Palmerjevih oblasti zadosten dokaz, da sta Sacco in Vanzetti roparska morile.

Ker ju zastran širjenja radikalnih idej niso mogli a-retirati, so ju aretilali zastran roparskega umora.

Tega umora nista zakrivila.

Najslavniji juristi dežele so izčrpali njuno nedolžnost.

Organizirano delo po vsem svetu je uverjeno o nujni nedolžnosti.

Na podlagi šepatih in iz trte izvitih dokazov, ju je pa porota spoznala krivim in prejšnji teden ju je sodišč obodo na smrt.

Edina inšanca je še najvišje sodišče Združenih držav.

Če tudi to sodišče potrdi razsodbo, bosta morala umreti v električnem stolu.

Ako bi živel, bi nikomur ne skrivala niti lasu na glavi.

Nujna nasilna smrt pa utegne imeti usodepolne posledice za one, ki so Palmerju po duhu in nazorih bratje.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Dopisi.

Luzerne, Pa.

Ker vsak dopisnik začne kaj o delu, naj tudi jaz omenim, da tukaj ni tako kot bi moralno biti. Delajo po 4-5 dini, ena kompanija pa že 2 tedna nič, ker hoče, da bi delalo po 7 ur na dan in po 4 ali 5 dni na teden. Imeli so se, pa mi ni znano, kaj bodo storili.

Prišla je spomlad, ali dnevi so še bolj mrzli, kakor hitro je pa bolj gorko, se pa vidi, kako si vsak želi v eni in se malo naučiti spomladanskega zraka.

Velika noč se bliža, to je čas za fante, ki gredo po pihre. Jaz želim, da bi kateri dobil takega, v V Združenje države je dosegla ena katerem se oglaša: "čiv, čiv".

Pa tudi tukaj niso samo veselovnice, ampak tudi žalostne. Že dolgo je bil rojak Frank Hribar. Sedaj mu je pa doktor rekel, da se mora zdraviti na deželi. Šel je od tukaj 6. aprila. Ima ženo in pet otrok Želimo mu, da prejomeče ozdravlja in se povrne k svoji družini.

7. aprila je ubilo na Hanoverju, Pa., rojaka John Kersiča pri delu jami. Star je bil 34 let, doma blizu Tuhinja pri Kamniku na Gorenjskem.

Tako je spet šla ena žrtev za kapitalizem. Noben ne ve, kje ga taka zadnja ura.

Naj sklemem ta skromni dopis in prosim urednika naj ga objavi.

K sklepovodzljivam vse čitalce tega lista in jim želim veselovnočne praznike!

M. P.

Ford City, Windsor, Ont.

Zima odhaja, leto prihaja
Pridi že, pridi! — čas naših nad.

April varljivi, tudi minova
Čakamo željni. Te gorka spomlad.

Redki so naši članki v Vašemu listu, če tudi nas je tukaj že precejšnje število, pa je vzrok navadno tak, da če kaj dobrega ne moremo pisati, slabega nočemo, vedoč, da nihe rad ne čita slabega.

Tukaj nas je okoli 50 Slovencev. Dasi je mala, a smem reči, to je ena izmed večjih skupnih slovenskih naselbin v Kanadi. Mesto leži čisto na meji Združenih držav, tik mogočnega Detroita, Mich., kjer živi nad 3000 naših rojakov. Mnogo od njih jih pride ob nedeljak k nam na obisk.

Kako da Vam poročamo naše razmere? Ni ravno najboljše in tudi ne najslabše. Kdo ima srečo dobiti kako delo v industrijskih podjetjih, ta tudi dobro zaslubi, le žal, da mora za to imeti že izvredno srečo. Poletni čas se delo delo kjerkoli, a zima je navadno ona doba, katera prinese vsako leto veliko brezposelnost.

Dasi nas je malo po številu, ter smo gremo še zelo šibki, nas je duh narodne zavesti zedinil, da smo dne 30. januarja t. l. ustavili slovensko pevsko društvo "Lira". Društvo šteje že sedaj nad 30 članov, med temi zbor 20 dobrih pevcev, katerega uspešno vežba povodovodja g. Iv. Pregelje. Njemu gre tudi največ zaslug, da se je društvo ustanovilo. Narodnjaku, duhovitemu, ter zmožnemu povodovodju smo sledili vsi ostali in vsak po svoji moči pripomogli do ustavnovitve lepega društva, katerega namen je: širiti v daljni tujini našo preleplo slovensko pesem, skrbeti za medsebojno pomoč in bratski slog, ter krepite luh narodne zavesti, čuvati svetinje naše rodne zemlje do poslednjega zdihha! Lep dokaz narodne zavesti naših sobratov Hrvatov je to, da pristopajo k našemu društvu. V prvi vrsti pa se nam je zahvaliti sosednjemu pevskemu društvu "Ljubljanski vrh" iz Detroitja, posebno še predsedniku in tajniku omenjenega društva, bratom Gaber, rodom iz Vrhnik, za prvo pomoč z notami, za njujino vzpodobno lepo nastavitev.

Meseca junija priredimo prvo veliko slovensko veselico. Program bo kar najskrbnejše sestavljen. Med izvajanjem najlepših pevskih točk, bomo igrali tudi slovensko igro, nato sledijo še razni komični nastopi, ter velik mednarodni pleš.

Vabimo vas dragi bratje in sestre iz Detroitja že sedaj, da se po možnosti vse udeležite naše lepe

Angleška igralka.

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N.Y.

Vesele Velikonočne praznike želi vsem prijateljem —

Frank Sakser

Jugoslavia irredenta.

Radikalna rešitev tržaške promete krize.

Mladi tržaški inženir Gino Brai Marsana, rodom Dalmatincea, Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Načrt je imenovan pravila se vodna pot med Donavo in Trstem. Konkurenco delajo Martorelli, izgubilo svoje redno Trstu severna pristanišča, kaj bo izveljeno občinsko zastopstvo in še potem, kadar začne s kencem župana Ernesta Rojea, ki je bil reneči tudi Donava! Trst mora poslednji slovenski župan na Gospodarski komisarij, podobnega dosedanja občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatincea. Drnovič ima načrt

Pomladanski praznik.

Pomlad, doba razveta ljubezni in ženitovanja, je ustvarila naj boljše pesmi slovenske narodne poezije. Poljedelski koledar naših prednikov je budo zasledoval letno pot solnce po nebu in seveda posebne svečane obhajal njegovo zmago nad dolgo zimo. Sedanji pa puh hitro zatira ostanke tisočlet nega izročila. Krščanstvo pa vendar ni utrgnilo popolnoma učiniti nekdanjega poganstva. Dokaz temu so številni takozvani 'dvoverski' obredi, ki se ohranili staro jedro pod novim nazivom. Lastnosti glavnega poganskega boga, hudega gromovnika Peruna, so bile preneseene na preroka Elijo, ki se vozi na ognjem voznu, strelja hidike in je v stanu mačevalno ubiti nedolžnega otroka, ker je pravčasno prodal njegov oče toči namenjeno letino. (Ruska pravljica.) Perunjo vas in Perunjui vrh na Slovenskem je 'beležil' že profesor Krek. Sveti Vid je postal priljubljen menda kot naslednik mnogoglavega Sventovita. Sveti Blaž pa se črde pri Rusih, Bolgarih in Čehih namesto nekdanjega Velesa, boga živine. Dvoverskega izvora so celo leto tako priljubljeni obredi kot novoletne koledi (grško-rimske calendarae) in rusali (rosaria, prazniki mrtvih). Tudi ostani velike pomladanske slavnosti na čast solnce so se razdelili na praznike, katere obhaja v tem času cerkev. Na Slovenskem ponekod 'režejo babo' (slamnato podobo premagane zime), katero se žigajo ali potapljamno drugi Slovenec.

Naše "butare" na evtno nedeljo se zovejo pri Čehih in Poljakih "maj". To je tudi simbol nove pomladi, ki ga nosi prepevajoča in za dirla proseča deca od hiše do hiše. Pri nas se vrši to pobiranje na dan sv. Jurija, dne 24. aprila. — Zelenega Jurja vodimo — jaja in mast pa prosimo. — pojeto Štajerci in podobno delajo tudi Belokranjeni. — "Prošao je, prošao, pisani vazem, došao je, došao, zeleni Jurij. . ." Dajte nam groš, da dođe sv. Jurij još! Dajte nam žita, da se živila pita. Dajte nam kruha, za trebuša itd. itd. — Pesem je zelo dolga.

Druži svečani trenutek poganskega koledarja je bil skrivnostni julijski kres, dan svetega solnce in zemlje s čudežnimi travami, ki eveto samo na noč, s skakanjem čez grmado itd. Pri Belokranjenih še hodijo na ta dan štiri popoloma v belo zavita dekleta, katerim se vidijo od obraza le oči. Dekleta pojejo starinsko, napol nerazumljivo pesem: — Mi smo prišli, da b' nam dali — vedro vina, dva cekina. Če nam ne dajo tega vsega, čemo jim vzeti mlađo frajlo, — mlađo frajlo, pomarajlo. Čmo jo peljat na zelen travnik — zelen travnik pomazavnik. — Ž njo se čemo poigrati — kakor mati s tem detetom, kakor kokljka s tem piščetom. — Daj jim Bog Marija dobro leto!

Slovenski letopisci živo slikajo tega zagonetni in preroški priljubljeni praznik že od polovice 13. stoljetja. Gogolj je krasno opisal ukrajinske kresne obrede in vrate v svojih povestih.

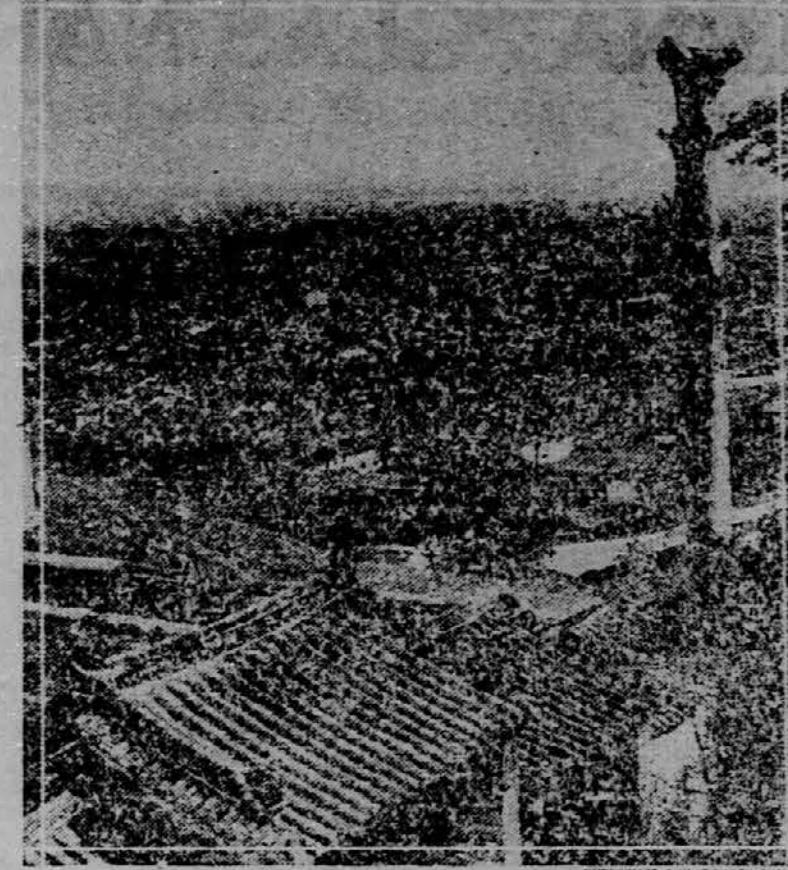
Ostanek prastrega srečanja polej je metlično kolo, katero plešejo dekleta na vrhu Pungart na velikonočni pondeljek. — Igraj kolo, igraj kolo, samo da se igra. V Tonkolu — stoji lepa Živa. — Ljubi Živo, ljubi Živo — koga ti je draga, samo nemuj črnega eiga. — Ač, kole dač kole, da se deča veseli.

Vilo Živo poznača tudi Srbi: — izpremenila je pobožnega orača z njegovim plugom v štiri zvezde Velikega voza. Boginjo Živo pri poganskih baltiških Slovanih imenuje tudi letopisec Helmold. Ne vemo veliko o tej zagonetni boginji, kakor tudi ne o vsem slovenskem Olimpu. Tudi ostanki slovenskih dvoverskih obredov še niso vse obdelani, oziroma proučeni in pojasnjeni, v kolikor so že zapisi.

ZASTAVE

Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINEK,
331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

MESTO KANTON

Sliko nam kaže pogled na važno kitajsko mesto Kanton, kjer so se pred kratkim vršili resni nemiri.

Velika noč v Beli Krajini.

Kako praznjujemo mi ob Kolpi velikonočne praznike? Ohranili smo številne narodne tradicije in naj med njimi navedem le glavne, od evtno nedelje do velikonočne pondeljka.

Cvetna nedelja! Že teden dni smo imeli v kleti na hladnem spravljen lep bršljan, poln črnih grozdov. Navadno ga naberejo otroci v gozdnu na stari jelši ali maklennu; ali največ in najlepšega bršljana je na razvalinah bližnjega starega gradu. To nabiranje po kmetijskem gradu pa je zelo nevarno, ker se lahko okruši kamenjem iz zida, saj ga večinoma le še bršljan veže med seboj. Tudi evtočni mace in rumenih drenovih veje ne sme manjkati. Poleg tega pa mora biti v "butarici" oljčna veje, ca in tri leske ſibe, odrezane vse v istem grmu, enako dolge in stare samo eno leto. Na večer pred evtno nedeljo zvezje stare matice in vsega te zelenja in rumenega pravijo: — Hulja, hulja, vučja duša! — In kakor daleč se je razlegal ta klic, od tam dalje se ni upal Volk približati hišam. Nato prineši se mati s studenima sveže vode, v kateri se morajo vsi umiti, ker teda voda te opere vseh dušnih in telesnih maledev.

Od evtno nedelje pa do velike

načrte gospodarja na "izbu" po

srednje gospodarje na "izbu" po

zvezje "luka", ki je pri nas skoraj

starejše ženice. Nikdar pa je ne

poznamenje fantje ali možje, kakor je

med seboj v prijateljstvu in slogu,

da se vse do takratne s čelom blata ali

gramezo. To je budistični svečenik

uradujejo na ulici. Sredi ulice

pojavljuje mož. Na prsh in na hrb-

tu ima pritrjene ploščice z zagoton-

imi hieroglifi, v roki pa drži kos

iz dolžnega bambusa, po katerem

tolče s palico. Naenkrat se vrže na

ta in se dotakne s čelom blata ali

gramezo. To je nizko, ob stenah stoji

Hram domačih bogov je brez hiše, matere imajo opravka s pri-

vodniku težko najti. Vhod je po-

polnoma zakrit in samo dolga vr-

sta stojnic, na katerih prodajajo

Kitajci beli obredni papir, nazvan

čin - čin, kaže tuje pot v hram.

Svetišče je nizko, ob stenah stoji

50 bogov. Eden se smehlja.

Drugi srdočno gledajo predse. Pred

vsakim kipom stoji lonček s ka-

dilem, ki naj omehči boga, da se

usmilji grešnikov. Med klečečimi

verniki se suči prodajalec slasčie,

s katerimi si verniki slajšajo po-

božno molitev. Blizu hrama domačih bogov je veliko Konfucijevi

svetišče. Pred zamršenim oltar-

jem stojita samo dve figure v nad-

naravnosti. To sta božja stražarja. Za mrežami se vidi po-

zlačen Konfucijev, seden na prestolu.

Svečenik zaziga v posodi pred

njim dišča stebla. Pred mrežo

stoji mizica, na nji pa majhni krožniki, polni sadja, riža, vina in dru-

gih okrepil. Konfucijev ne sme trpeti lakote.

Tujec mora kupiti od svečenika

darovalnega papir čin-čin, ki ga za-

že svečenik vričo njega na čast

največjega modrijana na svetu. —

Molitev je zelo enostavna. Vernik

stopi k mreži in se trikrat globo-

ko prikloni. Pri tem napravi z o-

bema rokama v zraku krog, potem

zažige papir in poboznost je konča-

na. Množični prisjaki je neizogib-

na dekoracija vsakega dvorišča

pred hramom.

bolj vesel dan. Že par dni prej so si pripravili dečki gobčki, ki so se sniščile pod streho. Kakor ni navada, da bi nosili "butarice" dečki, tako ne nosijo dečki nikoli gobčki v cerkev. Vsak si privrže gobčki na žice, da bo potem lahko višti, v škatljico pa si je nabral smole, da jo na povratku vlagal na tlečo gobčki, da diši kakor kadilo v cerkev. Poleg gobčki pa si vzamejo k masi "ločico" za "zeganano vodo". Ob devetih je maša, in ko mašnik zapoje "glorio", so se zvonovi že vrnili iz Rima. Oglasili se veliki zvonovi pri farni cerkvi in pri podružničnih cerkvah se mu odzvojelo manjši.

Ko prinesajo fantje gobčki pokladijo po vseh shrambah, nakar vržajo gobčki v peč. Potem gredo zatikati bršljino vejezje iz butarice na vsaka vrata, iz leskovih šibic pa napravijo križe in ga priznajo. Poleg na tlečo gobčki, da diši kakor kadilo v cerkev, vitezovi po deset do dvajset. Ženske pa so danes kakor na žerjavici, kajti danes mora biti vse napečeno, tudi želodec mora biti kuhan. Otroci počljivo ogledujejo slanino in meso, zadovoljijo pa se s pitec, ki si jo naredi iz prazne jajčje lupine, iz katere so že prej izpaličali mati skozi majhne luknjice na vsaki strani ves beljak in "žutak" (rumenjak). Tudi cinki ne manjka, druga drugi takoreč podajajo kljuko in kriče, če jih skušajo odpraviti, kakor skake. Toda vsaka gospodinja jim radi kaj — rada ali nerada, — ker se boji, da ji ne bi kaj "zacopalo".

Popoldne se vse napravijo k pride na mizo najprej nekaj luka, fantje zopet enkrat zravajo v gostovanju. Na je ſe, ko vstane gospodinja in zvudi vse po hiši; nato gre v hlev in spravi pokoneči tudi živino. Na poti v hlev pa vpije: — Kapitan, kapitan, s kurjekom zafriglijan! — In ta klic se razlega okoli vsake hiše. Ko so bili še volče pri nas, gospodinja kriče na velikem petek: — Hulja, hulja, vučja duša! — In kakor daleč se je razlegal ta klic, od tam dalje se ni upal Volk približati hišam. Nato prineši se mati s studenima sveže vode, v kateri se morajo vsi umiti, ker teda voda te opere vseh dušnih in telesnih maledev. Orgle zabučijo, mašnik zapoje maši nečete iti, če nima nove oblike in procesija se pomika iz kape. Pri južini jedo — kakor pa le cerkev, pa nato naokrog, z molitvami in pesmijo. . . Na povratku svečega krožnika. Po juži pride na proti domu pa se ljudje pomenijo, mizo tudi kakor kokoš — seveda kakor je bilo pri večernicah, katera ne sama, — za njo pa se nadaljuje je bila bolj "nafrkljana" in kaj jedača iz košarja. Tudi svinjski želodeci in "pogačo" že načnejo. Vse to pa sproti zavljavo z dobrodelno pijačo, pa bil hruškovce ali jabolčnik. Popoldne ostanejo tudi fantje doma, ker ni navada, da bi danes vasovali ali se odpovedali v krēmo.

Veliki ponudba je dvojnega pomena: razširiti hočemo simbolj že itak širok krog naših naročnikov, obenem pa nuditi našim rojakom takoreč brezplačno lepo slovenško čtivo, ki si ga morajo sicer nabavljati z značnimi stroški.

Izvzeti so zastopniki Glasa Naroda. Onemu, ki bi nagrade slučajno ne hotel, se pripisuje tri dolarje k naročninai.

Da vam bo delo olajšano, izpolnite, izrežite ter nam pošljite z naročino vredno:

Pozor naročniki!

Danes je objavljen v našem listu seznam knjig, ki jih ima v zalogi knjigarna Glasa Naroda.

Kot že ponovno rečeno, ima vsak naročnik, kateri nam pošlje celoletnega novega naročnika, pravico do ene, dveh ali več knjig, kajih skupna vrednost znaša tri dolarme.

Tisti, ki nam pošljejo novega naročnika za pol leta, so upravičeni do knjig v vrednosti \$1.50. Za nove naročnike v New York City in v stari domovini pa ponudba ne velja, ker moramo plačati skoro tri dolarje poštne na leto.

V slučaju, da nam medtem kaka knjiga poide, si pridružujemo pravico, poslati mesto nje kako drugo, podobne vsebine in približno iste cene.

Rojak, ki dosedaj še ni bil naročnik, pa sam zase pošlje celoletno naročino, ni upravičen do nagrade, kajti v tem slučaju še postane naročnik in mora poslati drugačna novega celoletnega naročnika, če hoče dobiti nagrado.

Ta ponudba je dvojnega pomena: razširiti hočemo simbolj že itak širok krog naših naročnikov, obenem pa nuditi našim rojakom takoreč brezplačno lepo slovenško čtivo, ki si ga morajo sicer nabavljati z značnimi stroški.

Izvzeti so zastopniki Glasa Naroda.

Onemu, ki bi nagrade slučajno ne hotel, se pripisuje tri dolarje k naročninai.

Da vam bo delo olajšano, izpolnite, izrežite ter nam pošljite z naročino vredno:

NAPOLEONOV SIN IN NJEGOV MATI

Italijanski zgodovinar Emilio Ottolenghi je objavil doslej neznanega pisma hčerkje cesarja Franca in Napoleona soproge Marije Louise. Ta pisma so zelo zanimiva, ker so ovrgla desedanje trditve, da Maria Louisa ni ljubila svojega in Napoleona sinova. Iz Piacenze je pisala leta 1832 svoji prijatelji, da je prišla ob njegovem smrtnem postelji. Takoj drugi dan je pisala svoji prijateljici, da bi rada umrla, ako ne bi imela otrok iz drugega zakona.

V juliju istega leta je Napoleonov sin umrl. Maria Louisa je stala ob njegovem smrtnem postelji. Takoj drugi dan je pisala svoji prijateljici, da bi rada umrla, ako ne bi imela otrok iz drugega zakona.

SVEN HEDINOVİ PREDHOD-

NIKI

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKIKNJIGARNA "GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN
ROMANI

Osrednja Azija spada brez dvo-
ma med najmanj raziskane pokra-
jine na svetu. Mongolija in Turke-
stan skrivata še celo vrsto nere-
nih znanstvenih ugnak. Sven Hedin
pripravlja sedaj novo ekspe-
dicio, ki naj bi znanstveno pri-
iskala te pokrajine. Pred Sven
Hedinom je že več Europejcev
prodiral v te neznanje pokrajine
in jih opisalo. Njihova poročila so
bilg. često nenatančna, nepopolna
in neznanstvena. To je pač pri-
sovali dejstvu, da so bili ti razis-
kovale prvi, ki so skušali prodreti
v skrivnost notranje Azije. Ž nji-
hovimi podatki so se podajali no-
vi raziskovalci v te čudežne kraje.

Prvi Europejci, ki je skušal pri-
ti v sreči Mengolije, je bil Benečan
Marco Polo. Njegova poročila so
sodobniki čitali z veliko vnetostjo
čeprav so jih učenjaki proglašili
za pravljice. Šele novejša razisko-
vanja so potrdila, da so Polova po-
ročila precej resnična. Napačni so
samo opisi naravnih prikazni, ka-
tere naj bi bil videl v tej deželi. —
Polo teh prikazni ni znal razjasni-
ti, ker ni imel zato potrebnega na-
ravoslovnega znanja.

Polo sinovi so kot trgovci na-
te prodri globoko v tatarsko dežel-
lo. Na dvoru velikega kana se na-
šli za svoje blage dobre odjemalec.
Njihova pripovedovanja o zapad-
ni Evropi so napravila na kana ve-
lik vtis. Pozval jih je, da bi pape-
ža pregovorili, da bi jim poslal
100 svojih misijonarjev. Tudi jih
je prosil za nekaj olja od večne
luci na Jezusovem grobu. Ti Bene-
čani so se vrnili v domovino, ka-
novih želj pa niso mogli izpolniti.
Pozneje je eden teh bratov, Nicolo
Polo, šel na novo potovanje v
Orient. S seboj je vzel svojega 13-
letnega sina Marka. Spontoma se je
sešel s škofom Tebaldom de Vis-
conti, ki je postal poznej papež
Gregor X. Škof mu je dal za ta-
atarska kneza pisma in darila.
Obenem mu je poslal menihi, ki
so potovali skupno z Nicolom Po-
lo.

Velički kan se je silno razveselil
prihoda Benečanov in jih osebno
streljal. Zlasti mu je ugajal mla-
di Polo. V kratkem času se je mla-
di Marco Polo naučil tatarskega
jezika. Kan ga je uporabil za svo-
jega poslanika na Kitajskem in v
drugih pokrajini. Polo je svojo
nalogu izvrševal z največjo to-
nostjo in si je pridobil velik ugled.

Mladi in stari Polo sta se vraca-
la v domovino z bogatimi zakladmi.
Ko sta prispela v Benetke, je pri-
droj k njima pol mesta radoved-
nežev, da bi poslušali njiju pripo-
vedovanja. Vsled njunega pripo-
vedovanja o milijonih in bogastvih
azijskih pokrajini, so Polova pal-
čo pričeli imenovati Milijski
dvorec.

Mongolija je imela po Polovem
odhodu dolgo časa mir pred Ev-
ropo. Šele konec 17. stoletja se je
je podal francoski duhovnik Ger-
billon razširjal ver v to skrivnostno
deželo. Sredi 18. stoletja so se
šele končaj učenjaki pričeli zani-
mati za Mongolijo. Prva ekspedicija,
katera sta vodila dr. Gmelin in
Palas, je prodria samo do meje. Le-
ta 1838 je angleški poročnik John
Wood prvi znanstveno preiskoval
notranjeazijsko visoko planoto in
pamirske stepi.

Deset let pozneje je katoliški
misijonar Hur izdal knjigo, v ka-
teri je opisal potovanje po Mongoliji
v Tibet do glavnega mesta —
Potovanje tega misijonarja, ki je
prepravil kraljevsko kraljevsko
pot, so bila za znanstveni svet velikega
pomena. Misijonar se je podal na
pot s skromnimi denarnimi sredstvi.
Cele mesec je bival v šotorih
Mongolov in v budističnih samostanih.
Hur je potoval po tistih
krajih, kamor namerava sedaj raz-
iskovalec Sven Hedin.

POZOR ROJAKI!

VOĐNIKOVA DRUŽBA nam je
poslala še 25 zbirk svojih knjig, ki
jih lahko naroči rojaki po \$1.50
zbirka. To so štiri knjige — dva
romana in dve knjigi poučne vsa-
bine.

"Glas Naroda".

82 Cortlandt St., New York City.

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.-
Marija Varhinja:	
v platon vezano80
v fino platon	1.00
v celoid vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajški glasovi:	
v platon vezano	1.00
v fino platon vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skribi za dušo:	
v platon vezano80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80
Sveti Ura (z debelinami črkami):	
v platon vezano90
v fino platon vezano	1.50
v usnje vez..	1.60
Nebesa Naš Dom:	
v usnje vezano	1.50
+ fino usnje vezano	1.80
Kviliška sreca mala:	
v fino usnje vez..	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20
PRI Jezusu: v celoid vez..	1.30
pozlačeno	1.50
fino usnje vez..	1.60
Angleški molitveniki:	
(Za mladino)	2
Child's Prayerbook:	
v barvasto platnice vezano30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano70
Key of Heaven:	
v najhitrejši usnje vezano	1.20
(Za odrasle.)	
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.30

POUČNE KNJIGE:

Amerika in Amerikanec (Trunk)	5.-
Angelska služba ali nauk kako se	
Angleško-slov. in slov. ang. slevar90
Abecednik	
naj streže k sv. misi10
Boj načrtljivim bolezničnim75
Dva ustavljena plesa:	
četverka in beseda spisano in na- risano35
Cerkniško jezero40
Domači vrt, trdo vez..	1.-
Domači zdravnik po Knaipu	
trdo vezano66
Domači zdravnik po Knaipu	
broširano	1.25
Gospodinstvo	1.
Jugoslavija, Melik 1. zvezek50
2. zvezek, 1-2 snopč80
Kubična računica, — po metarski meri75
Katekizem, rezan50
Kratka srbska gramatika30
Knjiga o lepem vedenju	
trdo vezano	1.00
Kako se postane državljan Z. D.25
Kako se postane ameriški državljan15
Knjiga o dostojnem vedenju50
Ljubavna in snubilna pisma50
Mlekarstvo s črticami za živilnoroje75
Nemško-angleški tolmač20
Največji spisovnik ljubljivih pism80
Nauk pomagati živimi60
Najboljši slov. Kubarica, 668 str.	5.-
Nase gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje učinkov in strpenih gob140
Nasveti za hišo in dom; trdo vez..	.75
broširano	
Nemški slovnica60
Nemšenski brez učitelja —	
1. del30
2. del30
Prva čitanika, vez75
Pravila za oliko65
Psihične motnje na alkoholski podlagi75
Praktični računar75
Parni kotel, pouk za rabo patre	1.00
Polidjetstvo, Slovenski gospodar- jen v pouk35
Računar v kronske in dinarski veljavni75
Ročni slov-nemški in nemško-slov. slovar60
Srbška začetnica40
Sadne vino60
Slike iz živlztva, trdo vezana90
Slovenska narodna mladina,	
obseg 452 strani150
Slov. Italijanski in Italijansko slov. slovar90
Spolna nevarnost25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširana20
Sveti Pismo stare in nove zaveze300
lepo trdo vezana	
Umični fehlar	1.-
Umični kmetovati ali splošni poduk- niki obdelovati in izboljšati polje30
Varčna kuharica, trdo vez..	.150
Veliki vsevedeč20
Zbirka domaćih zdravil75
Wočnilna knjizica40
Zdravilna zelišča40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek45
2. zvezek, 1. in 2. snopč70
Zel in plevl, slevar naravnega zdravljivanja, vez	1.30

RAZNE POVESTI IN
ROMANI:

Amerika, povsed dobro, doma- njajbole35
Angelj sušnjev, brazilska povest35
Andersonove pripovedke, trdo vez..	.75

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Molitveniki

Agifator (Kersnik) trdo vez..	1.-
Andrej Hofer50
Beneševa vedežalka35
Belgrajski biser35
Babički in Reža (Albrecht)25
Pariski zlatar35
Pegan Lambergar, sreča v nesreči in druge povesti70
Prihajat, povest60
Pod krivoj jelko. Povest iz časov ro- kovnjakov na Kranjskem50
Poslednji Mehikanec30
Pravljice H. Majar20
Povest o sedmih obešenih70
Pravljice H. Majar20
Povest, Berat s stopnje pri sv. Roku35
Po strani klobuk, trdo vez..	.90
Po usnje vezano	1.65
Požigalec25
Praprečanove zgodbe25
Boj in zmaga, povest30
Cankarjev zbornik, trdo vezan120
Cvetke35
Cesar Joze II.30
Ciganova osvetna35
Ciganka (Puškin)30
Pred nevihto35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)10
Pravljice v frontu10
Tatij, trdo vez..	.75
Tatijev grof Tolstoja50
Turki pred Dunajem60
Trenutki oddih45
Tri indijske povesti35
Treskova Urska35
V gorskem zakotju35
V oklopniku okrog sveta, 1. del90
St. 62. Idijot, III. del90
St. 63. Idijot, IV. del90
Vsi 4 deli skupaj325
Tisoč in ena noč, trdo vez..	.90
Tik za fronto75
Tatič, trd. vez..	.75
Teti povesti grofa Tolstoja50
Turki pred Dunajem60
Trenutki oddih45
Tri indijske povesti35
Treskova Urska35
V gorskem zakotju35
V oklopniku okrog sveta, 1. del90

Iz spominov jugoslov. prostovoljca.

Mimo mesta Usurijska smo do izkošni vrtovi. Tu je prebivala v Kipariso - v bližino Ti- v poletnem času premožna gospo- hega oceana. Manjkal nam je še da iz Sibirje in Rusije, zlasti pa 30 km, pa bi se razprostrel pred mščani iz Vladivostoka. Pa si tu nami daljava oceana. Morali smo di niso mogli zbrati lepsi krajev se preiti nizki gorski hribet.

Ostali smo več dni na omenjeni postaji, zato smo napravili — bilo je lepo popoldne koncem maja — počitki na sosedne griče. Na vrhu smo došeli po dverni holi, kremes po metno izpeljanih stenah v hrastov gozd, ki pokriva pohištvo obrežnih gora. Takrat, ko smo se mi vozili tod, še ni bil čas nizko vladivostško hribanje, in za letoviščarje; junijski dnevi, se ravnilo, po kateri pelje žeženja, radi megleni in deževni, brez solin, v daljavi pa smo zogledali morje s številnimi otoki in polotoki. Spontano se nam je izvila iz prsi čarje je v tem kraju konec avgusta: — Morje! — Po ujem smo zahrepeli takoj, ko so nam boljševiki zaprli s fronto zapadno Rusijo in nas take prisili, da se poslamo v domovino, preko Sibirije in daljnih izločnih dežel, preko oceanov in morja. V oceanu, ki je bili v vojašnici, ki jih je zgradila trdno jamstvo, da nas usoda ne bo več dolgo vedila iz kraja v kraj, navadno po proč od domovine. — S pogledom na to neskončno vodno polje se je zopet obudila v naših dušah slika drage domovine. Same oni, ki je doživel tak ali podoben položaj, bo razumel naša žustva. Sreč nam je prekipevalo in nismo vedeli, ali naj po gorenjsko zavirkamo kakor nekoč vrh planin, ali pa naj utihne ob pogledu na morje pred nami, ki naj nam prinese varen pristan v domovini, mir in novo, človeka dostojno življeno.

Bil je krasen dan in smo lahko s prostimi očmi razločili na morju mimo ladji in ladje celo jedrni, vijih snežnobela jadra so blestela v solnec.

Že iz Kiparisa se je odpravilo več naših prostovoljev. Primorje v domovino. Zanje je posredovala italijanska vojna misija, ki je prispevalo mimo naše in češkoslovaške v Vladivostok. S težkim sreem smo jih spremili in jim prisegli, da mora priti čas, ko jih bomo osvobodili. Nismo mogli verjeti ruskim listom, ki so pisali, da so zasedli Italijani poleg Trsta, Gorice in Reke tudi Idrijo. Postojno in celo Logatec. O Italija, še se bo sreča, zadavila nad tem našim kosom svete zemlje!

V začetku junija smo odrinili naprej proti Vladivostoku. Po manih serpentinah in skozin kilometer dolgi predor smo prispeli mož bivšega jugoslovaškega polma prvo postajo Nadeždinsko, ka Matija Gubec. Ostali smo mor. Od tod smo se peljali ves čas ob rali žakati na drugo ladjo, ki je morju. Na levici se je dvigalo s inela prispeti v najkrajšem času hrastevimi gozdovi in bujno floro v Vladivostok. Spriznjili smo se porastlo gorovje, presekanzo z oz. bili tudi s tem, saj smo bili zadnji kimi idiličnimi dolinami. Marsili tudi na umiku pred boljševicami. Tdlo ne bi mislil, da je v teh krasih izkoristili smo to pavzo in si omih obmorskih krajih vse polno gledali Vladivostok z vsemi njiv in gradičev, ki jih obdajajo gevinu zanimivosti. Mesto in o-

NAJLEPŠA NEMKA

V Združene države bo dospela te dni Hilda Quanti, ki je baje najlepša Nemka.

bomeli vedno silnejše, ladja se je oddaljevala od obrežja, množica je krilila z rebeji, klobuki in rokami. Za nami je bil Vladivostok, ki se je bil v večerni zariji na svojem amfiteatralnem pohištu, ob desnični in levici pa so se vrstili otoki, polotoki, gole stavne. Ladja je izletovala in skvalala za saho razbukane, široko vedno pot v obliki zvezde repatice. Kmalu je zagrinil mirak vso brezkoneno gladino morja, na obzorju za nami so se brezali zadnji deli kopna, kakor bi se drug za drugim potapljal v mrak in vodo. . . Za nami si bila Rusija, sveta in ljubljena matuška — za nami spomini, nalepši, pa tudi težki, pred nami in v naših srčih pa — demovina, ki nam je ni mogel nihče več iztrgati, ki smo je zakali s hrepenečimi sreči kakor nevesto.

KAKO SE POSTANE AMERIŠKI DRŽAVLJAN

članek z opot v zalogi Stane 25c
Onim, ki so jo medtem naročili smo jo že odpolstali.

Uprrava Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York City.

ZGODBICE O ODLIKOVANJU

Kakor znano, se morajo ob smrti odlikovanca vrniti vsa odlikovanja kanclerju. Take si je prislužil mladi grof Zuzzeri iz Dubrovnika nekoč — bilo je leta 1838. — avstrijska odlikovanja nemška odlikovanja Avstrijev naj odtehtajo obratna deset let kasneje je pešel v pisarno Štefanovga reda na Dunaju, koč se v nemškem glavnem poveljnju oblastnež in dogual, da manjša ka en mali križ že od leta 1838 da vojaška odlikovanja. Nemški general von Cramon intervenerira v Tešinu, avstrijski referent, polej ostal ta križevec Grof Zuzzeri je knevnik v L. zanika, da ne bi Avstrijev izpolnili dogovora. Svojemu nemškemu tovariu pokaže računa: Sprejetih 10.000 nemških želenih križev — kos pa dejanski vrhnosti 60 pfenigov. . . torej 6000 mark. Oddanih 200 c. in kr. vojaških zaslužnih križev — a magliranih — po stvarni vrednosti pa 36 K kos — 30 mark, . . . tudi 6000 mark. — Ali ne odgovarja to pogodbi?

Roda-Roda.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

ALI VESTE

da je bila leta 1924 sprejeta nova priseljeniška postava?

določbe glede kvot?

kakšna je razlika med priseljenicami izven kvote ter takozvanimi kvotnimi priseljenicami?

kakšnega pomena so vizeji?

kaj je s priseljevanjem preko Kanade in Mehike?

kako se dobi dovoljenje za povratno potovanje?

v čem se razlikuje nova postava od postave iz leta 1917?

kdo ne sme v Združene države?

kako preiskušajo sposobnost priseljencev?

kateri kontraktni delavci smejo priti v deželo?

koga se deportira?

kdo lahko pride pod jamščino v Združene države?

koliko denarja je treba imeti pri izkrcanju?

kakšne so določbe glede otrok, ki še niso stari šest-najst let?

kaj je treba vpoštovati ob prihodu v Združene države?

pod kakimi pogoji je dovoljeno potovati v inozemstvo?

kakšne liste mora imeti priseljenec?

kakim nevarnostim je priseljenec izpostavljen?

kako dokazati ameriško državljanstvo?

kako naj dobiti list inozemske žena ameriškega državljanja?

če je dovoljeno obiskati Kanado?

Na vsa ta vprašanja vam odgovarja članek:

"Določbe nove priseljeniške postave."

ki je izšel v

SLOVENSKO-AMERIKANSKEM KOLEDARJU

CENA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

New York City

DRUGI SKUPNI IZLET u JUGOSLAVIJO s parnikom “Paris”

dne 14. Maja 1927.

Na parniku nam je dodeljen poseben oddelok z lepimi in čednimi kabinami v sredini parnika. Kabine imajo po 2 in 4 postelji, nekaj jih je tudi s 6 posteljami za družine.

POTNIKE BO SPREMLJAL NAS URADNIK DO LJUBLJANE.

Prilaga bo čekirana že tu v New Yorku do Ljubljane in Trsta, tako da bodo potniki tem brezskrbneje potovali.

Vozni list III. razreda stane do Ljubljane \$119.67 z vojnimi davki in železnicu vred; za ven in nazaj (Round Trip) pa stane vozni list za tudi parnik \$206.00 ter \$5.00 vojni davki.

Nedržavljeni plačajo tudi head-tax.

Potovanje se vrši v najlepšem mesecu maju in kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prijaviti.

TRETJI SKUPNI IZLET Z NAJNOVEJŠIM PARNIKOM s vsemi

2. JULIJA 1927.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Za časa našega bivanja v Vladivostoku je prevladovala ondi japonska in ameriška valuta, v veljavni pa je bil tudi ruski denar, ki ga je izdala vladja Vzhodne Okraje, obsegajoče primorske kraje prejšnjega Daljnega vzhoda. Pričela je z vso vnenom graditvi mesta Vladivostok in ga utrjevali, zlasti še, od kar je izgubila v nesrečni rusko-japonski vojni Port Artur. Če ne bi bilo onkraj morja ameriške in angleške zavisti, bi se bilo naračno Japonecem posrečilo, da bi se tu zasidrali za nedogledno dobo. Ali japonski načrti so se izjavili in obnovljiva Rusija zopet varuje Vladivostok, kot svojo najvažnejšo postojanko na Dalnjem vzhodu.

Za časa našega bivanja v Vladivostoku je prevladovala ondi japonska in ameriška valuta, v veljavni pa je bil tudi ruski denar, ki ga je izdala vladja Vzhodne Okraje, obsegajoče primorske kraje prejšnjega Daljnega vzhoda. Pričela je z vso vnenom graditvi mesta Vladivostok in ga utrjevali, zlasti še, od kar je izgubila v nesrečni rusko-japonski vojni Port Artur. Če ne bi bilo onkraj morja ameriške in angleške zavisti, bi se bilo naračno Japonecem posrečilo, da bi se tu zasidrali za nedogledno dobo. Ali japonski načrti so se izjavili in obnovljiva Rusija zopet varuje Vladivostok, kot svojo najvažnejšo postojanko na Dalnjem vzhodu.

Z našo ladjo je potovalo tudi več članov višje ruske aristokracije — med njimi kneginja Volkskaja; pozornost je vzbujal znani atlet Zaikin. Ni manjkalo tudi Rusinj, žen naših prostovoljcev. Tudi 130 Čehoslovakov je našlo prostora na ladji. V ostalem pa smo imeli Slovence veliko večino.

Na krovu ladje je opravil ruski patriarhi molitve za srečno pot in se v prisotenih besedah poslovil od nas, želeče, da bi ostali Jugoslovani in Rusi tudi v bodoče združeni z bratskimi in prijateljskimi vezmi. Ruska mornarska godba je začela "Bože pravde", naša na krovu pod kapeljnico Neffatom pa — "Lepe Našo domovino" in "Hej Slovani". Ladijski strejci so se zavrteli, sirene je zapiskala za odvod, in že se je pričela skoraj neopaženo ponikati kolosalna Himalaja preči proti pristanišču. Zaplapali so tisočeri robej na krovu in v pristanišču, zagneli Huru in Živo klici z oba strani. Kakor načalo tudi solz.

Na ladji se plapolale začetek najlepše dobe, ki nastopi konec julija. Dnevi so slovenska trobojnjica. Strejci so

MATI SKRB

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

25

(Nadaljevanje.)

Leo je predlagal, naj vsakdo kaj pove. Oni, ki bi ničesar ne vedel, naj plača globo.

Vsi so bili zadovoljni. Žreb je določil vspored. Gospodje so pričeli z veselimi študentovskimi dovtipi in povestmi, katere so večinoma sami doživeli. Nato so prispele mlade deklice, ki so rajše dajale zastavne predmete in končeno je bil poklicnik Pavel.

Gospodje so se pričeli porogljivo odkašljevati in deklice so se suvale v rebra s komoci. Tedaj pa ga je premagal in in pričel je kar tako tjavendan:

— Nekoč je živel človek, ki je bil tako smešen, da se je bilo le treba ozreti vanj, če se je hotel kdo smejeti. On pa ni vedel, kaj se dogaja, ker se ni še nikdar smejal v svojem življenju...

Popolnoma tisto je postal v družbi. Sinch je izginil z obrazov in našrškateri je pričel zreti v tla.

— Naprej, — je rekla Elsbet, ki mu je pritrjevalo priklimala.

Prevzel ga je sram, da si je drznil razkriti svoje sreč pred temi tujimi ljudmi.

— Ničesar ne vem, — je reklo ter vstal.

V tem slučaju se ni nikdo smejal in nekaj časa je vladala mučna tišina. Nato pa je prišla k njemu deklica, ki je bila izvoljena za blagajničarko, napravila poklon ter rekla:

— Vi morate dati zastavni predmet, — je rekla.

— Rad, — je odvrnil ter odpel uro od verzice.

— Neprijeten človek, — je čut reči pritajeno nekega mladega gospoda svetujiščemu sosedu. Bil je isti, ki ga je imenoval poprej neumegna Avgusta.

Nato pa je prišel na vrsto Leo, ki je povedal zelo prešernu povest, a veselost ni mogla priti vnovič v tek.

Zamolklo so udarjale kaplje ob okna... Sive senec oblakovi so napolnili celo... in izgledalo je kot da se plazi skozi oblak siva žena, ki se detika s svojimi sivimi perutmi mladih, stahljajočih se obrazcev ter jih dela resne in stare...

Sele ko je odprla Elsbet klavir ter pričela igrati plesne komade, je bila vzbudjena zopet radost, ki je za nekaj časa otrpmila.

Pavel je stal v koton ter zrl na vrvenje. Ostali so ga pustili po polnoma pri miru in le sempatiam ga je objel plašen pogled.

Dvojčki sta divljali po pleščiku in v očeh jima je žarel divjenj.

— Naj le divjata, — si je mislil Pavel. — Dosti kmalu se bosta moralni vrniti v bedo.

Ko je Elsbet nadomestila neka druga igralka, je stopila k njemu rekoč:

— Ti se gotovo zelo dolgočasiš, kaj ne?

— Ne, — je odgovoril, — saj mi je to vse novo.

Vistem trenutku je skočil k nji Leo, jo prijel za pas ter jo odpeljal.

— Saj ti je vendar tuja, — si je mislil Pavel.

Ko je zopet prišla mimo njega, mu je zašepetal:

— Pojdji v stransko sobo. Nekaj ti bom povedala.

— Kaj neki naj mi pove, — si je mislil, — a vendar je storil, kot mu je bilo naročeno.

Napol skrit za gardinami, je čakal, a je ni bilo. Od minute do minute je naraščala trpkost v njegovem duši. Spomnil se je svojih lepih govorov o šotji kulturi, in o Heinejevi knjigiji pesmi ter je zaničljivo skomignil z ramama. Zdeleno se mu je, da se je tekom tega popoldne za leta postaral.

In naenkrat mu je prišlo nato na misel vprašanje: — Kaj pa iščes tukaj? Kaj te brigajo ti veseli ljudje, ki se smejejo, ki si skušajo medsebojno ugajati ter žive brez misli tjavendan? Norec, vedete si bil, ko si mislil, da imaš pravico biti vesel; da moreš postati tak kot so oni.

Tla so mu pričela goreti pod nogama. Bilo mu je pri sreču kot da se bo zagrešil, če bi se mudil le še eno minuto na tem mestu.

Splazil se je v hišno vežo, kjer je visela njegova čepica.

— Recite mojima sestrama, — je reklo služkinji, ki je tam čakala, — da sem šel domov, da jima preskrbim voz.

Olahšano je vzdihnil, ko so se za njim zaprla vrata.

Neurje je poleglo in le še droben dež je padal z neb. Hladec je divjal vihar preko ravnine in na robu obzorja, kjer je ravno ugashal zadni svet včeršnje zarje, se je svetlikalo iz krvavordečih oblačkov kot slovo odlhačajoče nevile.

Kot da je za njim divij lev, je hitel po razmočeni poti preko gozdu, ki je kmalu sklenil svoje miroljubno šumnenje na njegovo glavo. Vlažni mah je duhtel in z igel so padale navzdol kapljice.

Ket da je za njim divij lov, je hitel po razmočeni poti preko obrise svojega očetovskega posestva, je razprostril svoji roki ter zakljal v vihar:

— Tu je moj prostor, — semkaj spadam in lepov naj bom, če bom le še enkrat iskal v tujini svoje veselje. S tem prisegam, da se bom odpovedal vsej nečimurnosti in vsem bedastim stremljencem. Sedaj vem, kaj sem in kar ne spada k meni, naj bo za vedno izgubljeno zame! Amen!

Na ta način se je poslovil od svoje mladosti in od svojega mladostnega sreca.

XIII.

Ko se je zjutraj prebudil, je našel mater sedečo pri njegovi postelji.

— Ali si že pokonci? — je vprašal začuden.

— Nisem mogla spati, — je rekla s svojim otočnim glasom, ki je vedno zvenel kot da prosi odpuščanja za to, kar je rekla.

— Zakaj ne? — je vprašal.

Ničesar ni odgovorila, pač pa ga pogladila po laseh ter se mu žalostno smehlja. Vedel je takoj, da sta sestri klepetali in da ji ni dala počitka bolesti radi njega.

— Ni tako hudo, mati, — je reklo tolažeče, — le malo so se norčevali iz mene, to je vse...

— Tudi Elsbet — je vprašala plašno.

— Ne, ta ne, — je odvrnil. — Vendar pa... Ohrnil je glavo proti zidu.

— Kaj pa? — je vprašala mati.

— Ne vem, — je reklo, — a neki "vendar" je kljub temu pri tem.

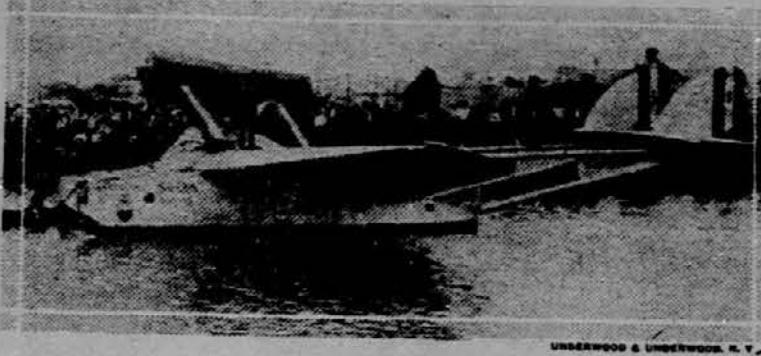
— Mogoče ji delaš krivico, — je rekla mati, — in vidiš, — to je dala poslati po sestram.

(Dalej prihodnjic)

NADVOJVODA TOŽI POLJSKO DRŽAVO

Pred okrajnim sodiščem v Poljskem Tešinu se je pričela te dni zanimiva obravnava. Bivši nadvojvod Friderik Habsburški toži poljsko državo na povračilo veloposetov, ki se bila nekje njegova last in ki jih je Poljska glasom mirovne pogodbe nacijonalizirala. Nadvojvod Friderik je imel v tešinski Sleziji krasno veloposestvo in mnogo nepremičnin, ki jih je deloma kupil s privatnim denarjem, druge pa dobit kot fiduci komis, ki je bila pokrita z bencinom. Bencin se je unel, in zrakoplov je postal žrtev plamenov.

DE PINEDOV ZRAKOPLOV

Kot poročano, je zrakoplov, v katerem je nameraval laški zrakoplov De Pinedo poleteti preko štirih kontinentov, zgorel. Ko je ležal v pristanišču, je nekdo vrgel gorečo žveplenko v vodo, ki je bila pokrita z bencinom. Bencin se je unel, in zrakoplov je postal žrtev plamenov.

ALEKSANDER ENGEL:

Teden sreče.

(Nadaljevanje)

Mladi mož je strmel v svojo sestro ter ni ničesar razumel, že jo je hotel rotiti, naj ne dela tako blaznih načrtov: ko pa je videl pred seboj njen lepi in odlično obraz, se je spomnil svojih otroških let v hiši svojih staršev: tesncha, siva ob skrb, povsed skopost, življenski užitki so bili učinjeni od tisoč pomislakov, bila je to sreča v malih porečjih. Sam je bil lahko-miselnež, ki ni samo enkrat zapravil vse svoje mesečne plače v eni noči, če se mu je zagnusila takša beraška usoda. Pobožal je roko svoje sestre in dejal:

— Prav imam mala! Ali ti morem pri tem kaj pomagati?

— Ne, — odvrne Loti. — Moreš me pustiti ves čas samo, kajti vest, ki diši po neverjetni senzaciji.

— Tudi sedaj imam prav. Druži-pričast sovjetske vlade. Po navodilih iz Moskve sira Tihon med ruski emigrantni verski razkol, s

— En teden sreče! — dejane ti tem, da jih vabi, naj se pridruži-ho Loti, nakar eba umolketa.

Opazila nista, da je sedel pri sošču, ki je naprosil za milodar. Se bolj zanimivo pa je bilo, da se je na bližnjem vogatu zopet pričel pomikati elegantni avtomobil, ko je Loti čez pet ur, toliko časa, je namreč nakupovala v trgovini,

— Zajamite si prostor za prvo vožnjo novega velikana.

— Tako je izjavil, da hoče moliti za zdravje carja Nikolaja II., njegovega soproge Aleksandrine Feodorovne in carskih otrok.

Prezenčeni verniki spočetka niso razumeli, kaj hoče Tihon s tem reči. Teda Tihon je kategorično izjavil, da po zanesljivih informacijah ve, da car Nikolaj II. še živi in da so vse govorice o umoru carske rodbine izmišljene. Vsi član

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

— Načrtni raziskovalci so bili zavestni, da je zdravje carja Nikolaja II. v Berlinu običajno službo božjo.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM

Avtanjanje garnikov - Shipping News

13. aprila:	Mauretania, Cherbourg.
14. aprila:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
15. aprila:	Olympic, Cherbourg.
16. aprila:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
17. aprila:	Berengaria, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen.
18. aprila:	Reliance, Cherbourg, Hamburg.
20. aprila:	Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
21. aprila:	New York, Cherbourg, Hamburg.
22. aprila:	Columbus, Cherbourg; Bremen.
23. aprila:	Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Yorek, Bremen.
25. aprila:	Mauretania, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
26. aprila:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
28. aprila:	Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.
30. aprila:	Leviathan, Cherbourg; France, Hayre; Derflinger, Bremen.
31. maja:	President Wilson, Trst; Reliance, Hamburg.
4. junija:	Paris, Havre.
23. junija:	Pres. Wilson, Trst; SKUPNI IZLET
2. julija:	Le de France, Havre. — SKUPNI IZLET
5. avgusta:	President Wilson, Trst — SKUPNI IZLET

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša pot po zelenici. Vsakodnevno v posebni kabini v vseh modernih udobnosti. — Pljan in slavena francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Zajamite si prostor za prvo vožnjo novega velikana

"ILE DE FRANCE" 2